

گروه از جوانان در معرض خطر اعتیاد

• دکتر هومان نارنجی‌ها

برخی

علائم زودرس و پیش‌بینی
کننده در راه تشخیص زود هنگام اعتیاد،
می‌تواند به خانواده‌ها کمک بسیاری کند تا قبل از
اینکه فرزندان‌شان به دام اعتیاد گرفتار شوند، از بیشتر شدن
مشکل آن‌ها جلوگیری کنند.

در این شماره به ۶ علامت تشخیصی پیش‌بینی کننده اعتیاد
اشاره می‌کنیم، اما یادآوری این نکته نیز الزامی است که
نوجوانانی که این علائم را دارند، ممکن است به دام اعتیاد
گرفتار شوند، اما وجود این علائم به معنی وجود
قطعی اعتیاد در آن‌ها نیست و خانواده‌ها باید به
آن‌ها توجه بیشتری داشته باشند.

۱ - نوجوانان تن پرور و لوس:

برخی خانواده‌ها یا به علت سختی کشیدن خودشان در دوران کودکی یا ترس از تأثیر بد سختی در زندگی فرزندان‌شان، آن‌ها را لوس و تن پرور بار می‌آورند و از برخورد آن‌ها با کوچکترین سختی و رنج در زندگی جلوگیری می‌کنند.

این جوانان مستعدند تا در سنین بالاتر و به دور از والدین، در برخورد با یک مشکل ساده به اعتیاد پناه ببرند. تن پروری و لذت طلبی نیز از عوارض خانواده‌های مرفه است که آموزشی جز طلب لذت و امیال شخصی برای آن‌ها ندارد. بنابراین، تأمین بیش از اندازه، گرایش به لذت‌های جدید و ناشناخته مانند مواد مخدر را بیشتر می‌کند.

۲ - نوجوانان پر خاشگر:

برخی نوجوانان در سنین پر شور و هیجانی خود، ناگهان بنای پر خاشگری را با خانواده یا محیط اطراف می‌گذارند. اکثر این نوجوانان به خاطر ترس از اجتماع عقده‌های خود را بر سر افراد نزدیک، به ویژه مادران خالی می‌کنند. شکستن وسایل، فریاد، نزاع، زود از کوره در رفتن و... در این سنین علامت خوبی نیست و باید با مراجعه به مشاور یا روان‌شناس بررسی و به‌طور ریشه‌ای درمان شود، زیرا چنین رفتارهایی می‌تواند مقدمه‌ای برای رفتارهای خطرناک‌تر مانند اعتیاد باشد.

۳ - نوجوانان بیش فعال:

برخی نوجوانان از کودکی بیش فعال یا در اصطلاح عامه بسیار «بازیگوش» بوده‌اند. این کودکان اغلب نمره‌های تحصیلی (به‌ویژه درس ریاضی) ضعیفی دارند. بی‌قراری این گروه در سنین بالاتر با یک‌بار تجربه مواد مخدر به‌طور موقت رفع می‌شود و میل شدید آن‌ها به استفاده مکرر از ماده مذکور، زمینه اعتیاد را بسیار مساعد می‌سازد. به نظر می‌رسد، این ناهنجاری (بیش‌فعالی) باید در کودکی درمان شود تا در نوجوانی و جوانی باعث گرایش به آسیب‌های اجتماعی نشود.

۴ - نوجوانان بی‌قانون:

این گروه به هیچ‌صراطی مستقیم نیستند. انگار ساعت عبور و مرور در منزل برای آن‌ها وضع نشده است و گویی ساعت مشخصی برای خواب و بیداری آن‌ها وجود ندارد. والدین آن‌ها در منزل هیچ‌کاره‌اند و چارچوب‌پذیری در آن‌ها وجود ندارد. این گروه نیز که در مسیر مقررات و قانون خانوادگی قرار ندارند، آماده دارند که در آینده قوانین محله، مدرسه و حتی جامعه را نیز زیر پا بگذارند. می‌دانیم که یکی از رفتارهای ضد قانون مصرف مواد مخدر است. چنین افرادی بدون ترس از عواقب فردی و اجتماعی اعتیاد به مواد مخدر گرایش پیدا می‌کنند.

۵ - نوجوانان با دوستان بد

تأثیر دوستان بر نوجوانان انکارناپذیر است. به ویژه دوستان بد که اغلب رفتارهایشان هیجان زیادی برای نوجوانان به دنبال دارد، جذابیت بیشتری برای نوجوانان دارند.

نوجوان در اثر فشار گروه همسال، به راحتی از دوستان خود تبعیت می کند و توصیه های مادر و پدر خود را زیر پا می گذارد. بنابراین، اگر نوجوان شما دوستان بدی دارد، از آینده او نگران باشید. البته بسیاری از والدین از خوب بودن یا بد بودن دوستان فرزندانشان اطلاعی ندارند که این هم زنگ خطر بزرگی است.

۶ - نوجوانان الکلی و سیگاری

اکثر معتادان از سنین زیر ۱۹ سال مصرف سیگار و الکل را آغاز کرده اند. نوجوان یا جوانی که به راحتی در حضور خانواده سیگار می کشد یا خانواده از سیگار کشیدن او به صورت مخفیانه آگاه است، به شدت در معرض ابتلاء به سوء مصرف موادمخدر است. اگر از امروز در مقابل مصرف سیگار وی مقاومت نکنیم، او به زودی از سدهای دیگر خطر نیز عبور خواهد کرد.

بنابراین، اگر امروز مصرف سیگار نوجوانتان را جدی نگرفته اید، فردا در صورت اعتیاد او به مواد خطرناک تر از کسی گله نکنید.